

Vĩnh Biệt Nhạc-sĩ ANH-VIỆT (1927-2008)

PHƯƠNG-DUY TRƯƠNG-DUY-CƯỜNG

Từ đầu thập niên 1950, những nhạc-phẩm *Chiều Trong Rừng Thảm* (1945), *Lữ chuyển đò*, *Bến Cũ* (1946), *Ngây thơ* (1951) của nhạc sĩ ANH-VIỆT đã chinh phục nhiều thính giả ba miền Bắc Trung Nam của đài phát thanh Hà-Nội, Pháp Á, Huế và Saigon. Những nhạc phẩm này đã được các nhà xuất bản như Thế- Giới (Hà-Nội), Hương-Mộc-Lan (Saigon) và Tinh-Hoa (Huế) giới thiệu với người yêu nhạc Việt.

Thời bấy giờ, nền nhạc mới của nước ta mới bắt đầu với một số ít nhạc phẩm của một vài nhạc sĩ tiên phong mà đa số sống tại miền Bắc như Đặng-Thế-Phong, Nguyễn-Xuân-Khoát, Hoàng-Giác, Thắm-Oánh, Dương-Thiệu-Tước, Đoàn-Chuẩn, Hùng-Lân... , miền Trung thì có Nguyễn-văn-Thương, Nguyễn-Hữu-Ba, Ngô-Ganh, Văn-Giảng (Thông-Đạt), Nguyễn-Văn-Tý, Lê-Mộng-Bảo, Phan-Huỳnh-Điểu, La Hối, Lê-Trọng -Nguyễn, Dương-Minh-Ninh, Châu-Kỳ, Lâm-Tuyền, Lê-Cao-Phan...và miền Nam thì Nguyễn-Mỹ-Ca, Lưu-Hữu-Phước, Anh-Việt, Trần-Văn-Trạch, Đức-Quỳnh, Lê-Thương.... được chú ý nhất. Đến sau 1954, một số nhạc-sĩ gốc Bắc di cư vào Nam, được những người yêu nhạc biết đến như Thắm-Oánh, Lê-Hữu-Mục, Lê-Hoàng-Long, Văn-Phụng, Y-Vân...

Từ trước 1975 hay sau này gặp lại nhạc sĩ ANH-VIỆT khi tôi định cư tại San José tôi vẫn gọi ông là "Ông Thầy". Thầy về nhiệm vụ phục vụ trong quân đội trước 75 và Thầy là người nhạc sĩ tài hoa, người nhạc sĩ đã sáng tác bản nhạc *Chiều Trong Rừng Thảm* mà ông giáo sư dạy tôi môn âm nhạc đã bắt tôi phải tập đàn mandoline nhiều ngày bản nhạc này và bản *Gieo Ánh Sáng* của nhạc sĩ Lê Thương khi chấp chững bước vào thế giới âm nhạc.

Cách đây hơn chín tháng, nhạc sĩ Vũ Đức Nghiêm và tôi có ý đến viếng thăm nhạc sĩ Anh Việt tại tư gia để nói chuyện âm nhạc và nhân tiện phỏng vấn hoặc xin ông kể lại những bước thăng trầm trong đời nhạc sĩ sáng tác những nhạc khúc "để đời" của ông như *Chiều Trong Rừng Thảm*, *Bến Cũ*, *Ngây Thơ*, *Lữ chuyển Đò*... là những tình ca mà hiện nay đa số thính giả vẫn còn mến chuộng. Tôi đang viết loạt bài "Tác-Giả và Tác-Phẩm" nhằm giới thiệu các Nhạc-Sĩ, Văn-Nhân, Thi-Sĩ ..." nên muốn có thêm những tài liệu sống, những ghi nhận trung thực về văn học, nghệ thuật. Ông hẹn với người bạn đồng khóa trong quân đội cũng là người viết ca khúc Vũ Đức Nghiêm (VDN) *khi nào ổn định chỗ ở mới sẽ tin các bạn đến chơi*. Mỗi lần anh Vũ Đức Nghiêm nghe hẹn lại gọi điện thoại bảo tôi chờ. Đồi ba lần như vậy cũng mấy tháng trôi qua. Bỗng cách đây vài hôm, nghe phone anh VDN gọi, tôi mừng thầm, hy vọng hôm nay sẽ đi gặp "Ông Thầy"... không ngờ anh VDN bảo: "Cường ơi! nhạc sĩ Anh Việt vừa qua đời khi hôm..". Nghe tin này, tôi bỗng buồn... lặng người... vì mất một người Thầy yêu quý, âm nhạc Việt Nam tại hải ngoại mất một nhạc sĩ tài hoa, anh VDN và tôi không còn dịp nào nữa để tâm sự âm nhạc với nhạc sĩ Anh Việt!

Nhạc sĩ ANH VIỆT tên thật TRẦN VĂN TRỌNG sinh năm 1927 tại Rạch Giá. Ông theo học Khóa 1 trường Sĩ quan trừ bị Thủ Đức. Có thời kỳ ông giữ chức vụ Đại Tá Cục Trưởng Cục Quân Cự. Khi QLVNCH thành lập Hội Văn Nghệ Sĩ Quân Đội, quy tụ những văn nghệ sĩ đang học vụ trong quân đội; năm 1967 Ông là Chủ tịch của Hội.

Nhạc-sĩ ANH-VIỆT là một trong những người viết nhạc đầu tiên của nền âm nhạc Việt Nam mà thời bấy giờ gọi là "nhạc mới" hay "tân nhạc" để phân biệt với "cổ nhạc" như cải lương, ca Huế... đang thịnh hành ở thập niên 40.

Ông sáng tác không nhiều nhưng đa số những ca khúc tình ca của ông được thính giả yêu mến và có thể nói "những bản nhạc để đời." Đó là những ca khúc *Chiều Trong Rừng Thẳm, Bến Cũ, Thơ Ngây, Lỡ Chuyển Đò, Một Chuyến Đi*. Ngoài những sáng tác của ông được phổ biến rộng rãi trên các luồng sóng điện của đài phát thanh Hà-Nội (trước 1954, thuộc Quốc Gia Việt-Nam), Huế, Pháp Á, Sài-Gòn, Quân-Đội... hoặc qua các đĩa nhạc 78 tours, 33 tours, tapes, cassettes, cartridges phát hành thập niên 50 - 70 tại Sài-Gòn, ông còn là tác giả của nhiều hành khúc viết riêng cho các đơn vị trong quân đội như *Nữ Quân Nhân Hành Khúc* cho Đoàn Nữ Quân Nhân Quân-Lực Việt-Nam Cộng-Hòa.... hoặc cho các trường trung học ở miền Nam như trường Trung học Phan Thanh Giản và Nữ Trung học Đoàn Thị Điểm, Cần Thơ. Ông cũng là tác giả những ca khúc khác như *Bến Kiên Giang, Tự Do, Hồn Vong Quốc, Rồi Ngàn Sau, Lúa Vàng, Ai Xuôi Biên Thù*...

Năm 1991 khi gặp nhạc sĩ Lê Trọng Nguyễn, ông có tặng một tập nhạc " *Nhớ Quê Hương Việt-Nam*" gồm 17 ca khúc rạt rào tình cảm với quê hương xa vời.

Người anh văn nghệ của tôi, cố nhạc sĩ Lê Trọng Nguyễn có một thời gian dài phục vụ trong Quân Cự, khi sinh tiền thường nói chuyện với tôi về nhạc sĩ Anh Việt là "*Chef lớn của anh nhưng ngoài giờ làm việc là người bạn tâm đầu về âm nhạc*"

Những năm cuối đời, định cư tại San José, California, Hoa-Kỳ nhạc sĩ Anh-Việt suy nghiệm về Thiên học và viết nhiều " Thiên Ca" và "Kinh Nhạc" được phổ biến khắp bốn phương trong giới "Thiên" của người Việt hải ngoại như *Mười Nguyện Phổ Hiền, Khơi Suối Thương Yêu, Tào Khê Một Dòng Biếc, Trường Ca Avril, Bên Ven Rừng Đã Rộ Hoa Mai, Bốn Phép Tùy Niệm, Hương Về Tam Bảo, Tìm Nhau*.

Là một thính giả mê nhạc Anh-Việt, tôi mong ước một ngày trong tương lai gần sẽ cầm trên tay những đĩa CD nhạc "*Những ca khúc của Nhạc sĩ ANH-VIỆT*" sẽ được phát hành giống như 2 CD nhạc khúc của nhạc-sĩ LÊ TRỌNG NGUYỄN sau khi nhạc sĩ qua đời: LE TRONG NGUYEN COLLECTION và LÁ RỐI BÊN THỀM.

Nhạc sĩ Anh-Việt qua đời ngày 14 tháng 3 năm 2008 tại Los Gatos, California. Hưởng thọ 81 tuổi và hỏa táng ngày 23 tháng 3 năm 2008 tại San José.

Bây giờ nhạc sĩ Lê Trọng Nguyễn (tên thật LÊ TRỌNG) tác giả *Nắng Chiều* (1926 -2004) sẽ chào đón nhạc sĩ Anh-Việt TRẦN VĂN TRỌNG (1927-2008) ở Cõi Vĩnh Hằng để tiếp tục những câu chuyện âm nhạc mà ngày xưa còn dang dở, bên cạnh những bậc thầy như Chopin, Beethoven, Mozart...mà cả hai cùng ngưỡng mộ.

©PHƯƠNG-DUY TRƯƠNG-DUY-CƯỜNG

Cựu Hội-viên Hội Văn-Nghệ-Sĩ Quân Đội QLVNCH